

Vergaderjaar 2009–2010

25 883

Arbeidsomstandigheden

Nr. 170

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 mei 2010

Hierbij bied ik u het Jaarverslag van de Arbeidsinspectie over 2009 aan.¹

De Arbeidsinspectie sloot in 2009 in totaal ruim 21 000 actieve inspecties af naar arbeidsomstandigheden en arbeidstijden, onderzocht bijna 2 500 arbeidsongevallen en ruim 1.300 klachten over arbeidsomstandigheden of arbeidstijden en dat was meer dan gepland.

Daarnaast werden ter voorkoming van rampen met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen ruim 500 inspecties uitgevoerd, veiligheidsrapporten, en aanvullende risico-inventarisaties beoordeeld en enkele incidenten met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen onderzocht.

Op het terrein van illegale tewerkstelling en naleving van de wet Minimumloon werden bijna 10 000 werkplekcontroles uitgevoerd.

Het toezicht door de Arbeidsinspectie resulteerde in totaal in meer dan 16 000 interventies in bedrijven waarvan bijna 5 000 bestuurlijke boetes voor in totaal € 41,2 miljoen.

De Arbeidsinspectie constateerde in 2009 verschillen met 2008.

Over de naleving van de Arbeidsomstandighedenwet en Arbeidstijdenwet ontving de Arbeidsinspectie na een daling in 2008 in 2009 41% meer klachten. Verder waren er 9% meer ongevalsmeldingen dan in 2008, maar 13% minder meldingen van dodelijke ongevallen.

Gemiddeld intervenieerde de Arbeidsinspectie vaker per zaak, dat liep op van 56% naar 58%. Ook legde de Arbeidsinspectie 6% vaker werkzaamheden stil.

De inspecties naar naleving van de wetgeving ter voorkoming van rampen met gevaarlijke stoffen worden samen met de toezichthouders vanuit milieu-optiek en rampbestrijding uitgevoerd en resulteerden in 45% interventies. Dit is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2008. In 2009 hebben zich drie incidenten voorgedaan die vanwege aard en omvang aan de Europese commissie gemeld zijn (2008: 1).

Wat de naleving van de Wet arbeid vreemdelingen en de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag betreft werden in 2009 25%

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

meer illegaal tewerkgestelden aangetroffen en werden 29% meer gevallen van onderbetaling ten opzichte van het Wettelijk Minimumloon vastgesteld dan in 2008. Hierbij moet worden aangetekend dat het aantal overtredingen Wav in het referentiejaar 2008 het laagste was in jaren en dat het bij de WML ook nu nog om een in absolute aantallen relatief laag aantal gaat van in totaal 540 personen.

De toegankelijkheid voor meldingen en klachten verbeterde. De introductie van één centrale intake voor heel het land en verbeterde mogelijkheden voor elektronisch melden en de daarom heen gegenereerde publiciteit zullen hebben bijgedragen aan een hoger aantal klachten, meldingen en tips.

Mogelijke tekenen van een enigszins verslechterde nalevingsmoraal in 2009 zijn de gemiddeld genomen toegenomen interventies per zaak zowel bij inspecties van de arbeidsomstandigheden en arbeidstijden als bij inspecties naar illegale tewerkstelling en onderbetaling ten opzichte van het wettelijk minimumloon.

De Arbeidsinspectie is verantwoordelijk voor de coördinatie van het werk van de rijksinspecties in de domeinen bouw, hout en industrie. In deze sectoren slaagden de rijksinspecties erin de kabinetsdoelstelling te halen om de toezichtslasten met 25% te verminderen. Bovendien is de betrokkenheid van gemeenten bij het afstemmen van inspecties vergroot.

Tot slot is het verheugend te melden dat de Arbeidsinspectie in 2008 en 2009 in totaal 160 arbocatalogi van sociale partners getoetst heeft op onder andere strijdigheid met wetgeving en openbaarheid. Sociale partners geven in een arbocatalogus aan hoe aan de wettelijke eisen voldaan kan worden. Van de 160 getoetste catalogi zijn er 158 geheel of gedeeltelijk goedgekeurd en twee afgewezen. De totstandkoming van arbocatalogi is daarmee goed op stoom en inmiddels valt ongeveer de helft van werkend Nederland onder de werking van een goedgekeurde arbocatalogus. Voor de Arbeidsinspectie zijn de arbocatalogi referentiepunten in haar handhavingsbeleid. De samenwerking met sociale partners rondom arbocatalogi ondersteunt ook de ontwikkeling van een gezamenlijke aanpak van arbeidsomstandigheden in sectoren.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner